

Stadsnära bonde HJÄLPER ARTER ÖVERLEVA

Ett stenkast från asfalt och avgaser – i Ekoparken vid Lillsjön på norra Djurgården i Stockholm – driver stadsbonden Morgan Eriksson lantbruk med ett tjugotal långhåriga köttdjur av rasen highland cattle som naturvårdare. I området finns tofsvipa, enkelbeckasin, näktergal och ormråk. Snattränder, vanlig groda och åkergröda trivs också i den grunda våtmarken.

TEXT: MARIE VON ZEIPEL
marie.vonzeipel@wwf.se

FOTO: OLA JENNERSTEN
ola.jennersten@wwf.se

Stadsbonden Morgan Erikssons blick sveper över de fyrbenta naturvårdarna, vilkas långa, brunröda päls glänser i solen. De betar fridfullt i värmen. Ett mobilt vindskydd skyddar mot blåst och kyla under kallare årstider.

Här – mitt i idyllen bakom Stockholms universitet i Nationalstadsparken – bedriver Morgan Eriksson betesdrift för 20 kor, en Herefordtjur och 20 kalvar. Tanken är att verksamheten ska vara ett modellprojekt som kan inspirera andra att följa efter.

Allt fler människor från storstäderna söker rekreation och vila i naturen. Köttdjur är ett sätt att både hålla landskapet öppet och samtidigt få fram en kvalitetsprodukt som konsumenterna uppskattar.

— Det här är en lösning för bönder som vill bedriva djurhållning på naturbetesmarker. På sikt hoppas jag kunna erbjuda konsumenterna ”grönt” naturbeteskött, säger Morgan Eriksson.

Många förbipasserande stannar till vid korna och småpratrar med stadsbonden Morgan Eriksson.

KNAPPHETENS LYX

Det som var vardagsmat för bönderna för hundra år sedan, är knapphetens lyx idag. Ängar och hagmarker som betas har minskat dramatiskt. Utan tamboskap som håller markerna öppna, får många vilda djur och växter, svårare att överleva.

— Bättre naturvårdare och överlevare får man leta efter. Korna äter gräs, kvistar och till och med mossa, understryker Morgan.

Mångfalden av växter och djur är beroende av att landskapet betas. Idag finns ungefär 300 000 hektar naturbetesmarker kvar jämfört med 2 miljoner hektar på 1800-talet. Cirka 500 arter – däggdjur, fåglar, insekter, kärlväxter, lavar och svampar – får svårare att överleva i de snabbt krympande ängs- och hagmarkerna.

UTBILDAD DJURHÅLLARE

Det var kärleken som gjorde att östgöten Morgan Eriksson flyttade till Stockholm och blev stadsbonde. Han är utbildad djurhållare och efter en artikel om Ekoparken fick han kontakt med WWFs projektledare och blev så småningom ”pionjärbonde i storstaden”.

— Jag pendlar mellan bostaden inne i Stockholm tidigt på morgonen och det gröna livet härute i Nationalstadsparken på Djurgården. Det blir 10 timmars arbetsdag, och när korna kalvar blir det nattjobb. Men det viktiga är att jag har frihet och själv bestämmer över min arbetsdag.

Traktortillverkaren Valtra stödjer aktivt projektet. I sommar upplåter Fastighetsverket ytterligare sex hektar betesmark till bete bakom Naturhistoriska riksmuseet för att förhindra igenväxning.

Skyltar som berättar om naturbetesprojektet informerar besökarna i Ekoparken om verksamheten. Många förbipasserande stannar till vid korna och småpratrar med Morgan Eriksson.

I sommar upplåter Fastighetsverket ytterligare sex hektar betesmark till bete bakom Naturhistoriska riksmuseet för att förhindra igenväxning.

— Att Ekoparken nu har en fast kobesättning och en bonde på plats ger ett stort PR-värde när det gäller bevarandet av värdena i naturbetesmarkerna, säger Ola Jennersten, programchef för WWFs jordbruksprogram.

HIGHLAND CATTLE

Highland cattle har lång, brunröd päls. Som fullvuxna väger djuren 500–600 kilo och mankhöjden är 110–130 centimeter. Rasen kommer ursprungligen från Skottland och har funnits i Sverige sedan 1965.

De betande highland cattle-djuren i Ekoparken ingår i Världsnaturfondens projekt ”Ekoparkens naturbeten”. Projektet, som invigdes förra året av kung Carl XVI Gustaf, drivs i samarbete med Kungliga Djurgårdens Förvaltning (KDF) och Ståthållarämbetet. Det är en del i WWFs nationella arbete med naturbetesmarker som bland annat stöds av ICA.

Målet är att öka arealen välskötta naturbeten till 25 000 hektar och att producera naturbeteskött – ett högkvalitativt nötkött med naturvård som extravärde – allt för att gynna den biologiska mångfalden.

